

ZAPOSLITVENE MOŽNOSTI V GOSTINSTVU IN TURIZMU

Odlične razmere na trgu delovne sile

Iztok Leskovar

ravnatelj Srednje šole za
gostinstvo in turizem Celje

Svetovna epidemija je močno zamajala temelje marsikatero panoge, poleg zdravstva pa sta bila gostinstvo in turizem zaradi posledic zaprtja javnega življenja gotovo med bolj prizadetimi. A na srečo je turizem tista panoga, ki po krizi zelo hitro okreva in trenutne razmere na trgu delovne sile so za mlade, ki se vpisujejo v srednje šole za gostinstvo in turizem, izjemno ugodne. O poklicih v gostinstvu in turizmu, možnostih, ki jih ta ponuja, in razvoju področja v prihodnje smo se pogovarjali z **Iztokom Leskovarjem**, ravnateljem Srednje šole za gostinstvo in turizem Celje.

V čem vidite bistvo poklica v gostinstvu in turizmu oziroma kakšno je njegovo poslanstvo?

Poklici v gostinstvu in turizmu so za tiste, ki uživajo v delu z ljudmi, imajo radi dobro hrano, pijačo, dogodka, uživajo v spoznavanju drugih kultur, jezikov, glasbe, umetnosti, naravnih lepote, imajo radi šport in rekreacijo, nove izzive in poskušajo gostom polepšati bivanje na izbrani lokaciji. Slovenija ima na tem področju ogromen potencial in možnost doseganja najvišjih standardov. To dokazujejo številne uspešne zgodbe Slovencev, med katerimi je tudi mednarodno priznana Ana Roš. Če želiš to delo opravljati dobro, je seveda pomembno poznavanje omenjenih področij, najbolje pa je, da te tudi veselijo. Na tak način bolje razumeš potrebe in pričakovanja gostov ter produkte in storitve lažje prilagodiš njihovim potrebam.

Kakšno mesto ima trenutno ta poklic v družbi in kakšno bo imel v prihodnosti?

Obdobje korone je korenito pretreslo trg delovne sile, a je turizem gospodarska panoga, ki najhitreje okreva. Tudi številke gostov v letošnjem letu to potrjujejo. Pri nas so obiski turistov v letu 2022 že dosegli rekordne številke iz leta 2019, iz časa pred pandemijo. Posledično je povpraševanje po strokovno usposobljenem kadru večje. Tudi gostje pričakujejo vedno bolj kakovostno storitev, za kar pa je treba imeti ustrezno izobražen kader. Delodajalci se tega zavedajo, zato posvečajo vse več pozornosti dodatnemu izobraževanju.

Seveda se podoba poklica v družbi spreminja in poklici s področja gostinstva in turizma niso nobena izjema. Dejstvo je, da ima znanje svojo ceno. To se že pozna na ceni storitev v naši branži. Seveda pa je to tudi v skladu z našo strategijo, saj želi Slovenija postati butični cilj brez množičnega turizma, ki bi obremenjeval okolje. Le storitve in produkti z visoko dodano vrednostjo so tisti, ki nam lahko zagotovijo takšen razvoj. To pa je tesno povezano z znanjem in kompetencami turističnih delavcev.

Se vpis dijakov v prve letnike zvišuje ali znižuje? Zakaj?

Ena glavnih tegob ponudnikov gostinskih in turističnih storitev je v tem, da na trgu ne uspejo dobiti dovolj šolanega kadra. iStock

Trajnost in stabilnost sta tisto, kar si ljudje želimo v življenju. Mnogi starši na osnovi tega poskušajo usmerjati svoje otroke v poklice, ki zagotavljajo stabilno zaposlitev. Menim, da ob trenutnih potrebah na trgu delovne sile našim dijakom

kaže odlično ob izbiranju delovnih mest. Ob tem imajo možnost napredovanja v delovni organizaciji, lahko pa se odločijo tudi za menjavo delodajalca in se preizkusijo v drugem delovnem okolju in na drugem delovnem mestu. Sodelovanje

med šolami in delodajalci je na zavirljivi ravni, ob tem pa bi izpostavil tudi naše mednarodne povezave in sodelovanja v Erasmus+. To je izjemnega pomena za prenos dobrih praks in izobraževanje, seveda pa s tovrstnim sodelovanjem ostajamo povezani z novimi trendi na našem področju. Po nihanju javne podobe poklicev se ravna tudi vpis v naše programe. Lansko leto so se pokazale posledice korone in številke so močno padle. Trenutni trendi kažejo okrevanje gospodarstva in odlične možnosti za mlade, ki se jim na ta način odpirajo vrata v svet.

prazniki. A če pogledamo na to malo drugače in pomislimo, da imamo na primer možnost dopusta, ko so na voljo cenejši termini in manj gneče, je lahko ta očitek zanemarljiv ali celo naenkrat postane prednost. Seveda vse ni tako enostavno, a z malo truda in prilagajanjem slabosti hitro postanejo prednosti.

Za stabilno delovanje gospodarske družbe so pomembni dobro počutje ljudi in urejeno delovno okolje ter delovna klima v podjetju. Tudi tukaj je zaznan napredek na področju nagrajevanja in urejenosti delovnega časa. Seveda je izjemnega pomena odnos med delavcem in delodajalcem. Za dobro in dolgotrajno sodelovanje je potrebna dobra volja obeh strani.

Tako kot drugi poklici imajo tudi naši svoje specifične. Dajejo ti možnost potovanja po svetu, spoznavanja drugih kultur, jezikov in ljudi. Posamezniki s to izobrazbo imajo na voljo izjemno širok nabor možnosti za zaposlitev.

Kakšna poklicna (ali življenjska) pot čaka mlade, ki se odločijo za vpis na srednje šole za gostinstvo in turizem?

Trenutne razmere na trgu delovne sile so za naše dijake odlične. Dijaki si trenutno lahko izbirajo delovna mesta kjer koli po Sloveniji. Vabijo jih tudi v najuspešnejše tuje restavracije na zavirljivih turističnih ciljeh. Dijake že v času šolanja povežemo z delodajalci. Številni na tak način prejmejo bistvene kompetence, veliko izkušenj in seveda tudi možnost redne zaposlitve pri istem delodajalcu v prihodnosti. Delodajalci se izjemno trudijo in ponujajo našim dijakom ob poštenem plačilu tudi številne druge ugodnosti in možnost napredovanja v njihovih poslovnih sistemih.

Menim, da je pred njimi svetla prihodnost, saj ob trenutnem pomanjkanju delavcev in ob nadaljevanju rasti turističnega sektorja ponudb za delo ne bo zmanjkalo. Seveda pa je napredovanje povezano z znanjem, izkušnjami ter poštenim in odgovornim delom. ✕

Aljaž Resnik, dijak

Srednjo šolo za gostinstvo in turizem Celje obiskujem že peto leto. Po končanem triletnem programu sem se odločil za nadaljevanje šolanja v programu gastronomija, saj vem, da se lahko še veliko naučim. Že pred vpisom na šolo me je veselilo kuhanje, v šoli pa sem lahko svoje veselje nadgradil z izvrstnim znanjem. Sodeloval sem na številnih tekmovanjih in dosegel lepe uspehe, predvsem pa sem vesel, ker sem že med šolanjem spoznal številna priznana imena slovenske kulinarike in pridobil neprecenljive praktične izkušnje. Na Gostinsko-turističnem zboru, največjem strokovnem tekmovanju pri nas, sem ob podpori učiteljev praktičnega pouka dosegel tretje mesto. V petih letih šolanja so se mi odprla vrata v svet vrhunske kulinarike, kjer vidim svojo prihodnost.

Blaž Ramšak, dijak

Za Srednjo šolo za gostinstvo in turizem Celje sem se odločil, ker me že od malih nog zanima ustvarjanje, povezano s hrano in pijačo. Končal sem triletni program gastronomske in hotelske storitve, sedaj pa šolanje nadaljujem v programu gastronomija. Šola mi nudi veliko možnosti za razvijanje talentov na strokovnem in športnem področju. Aktivno treniram košarko v klubu, zato je zame zelo pomembno, da lahko šolske obveznosti usklajujem s športnimi. S šolo sem se udeležil številnih dogodkov in tako delo v gostinstvu in turizmu spoznal tudi s praktične strani. Šola mi je dala ogromno teoretičnega znanja, najpomembnejše pa je, da me je pripravila na življenje.

Če primerjate ta poklic s katerim koli drugim, v čem je njegova posebnost? Kaj ga razlikuje od drugih?

Vsak poklic prinaša določene prednosti in slabosti. Seveda pa je odvisno od nas, ali smo se sposobni prilagoditi in izkoristiti ponujene prednosti. Eden glavnih očitkov je delo v nedeljo in med

»Menim, da ob trenutnih potrebah na trgu delovne sile našim dijakom kaže odlično ob izbiranju delovnih mest. Ob tem imajo možnost napredovanja v delovni organizaciji, lahko pa se odločijo tudi za menjavo delodajalca in se preizkusijo v drugem delovnem okolju in na drugem delovnem mestu. Sodelovanje med šolami in delodajalci je na zavirljivi ravni, ob tem pa bi izpostavil tudi naše mednarodne povezave. Te so izjemnega pomena za prenos dobrih praks.«